

ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ БИРНИКЪТ ДОШЕЛ

chitanka.info

Никога в живота си бай Миню Пармака не е бивал тъй весел, шеговит и разговорлив. Истина, бай Миню не е като съседа си Гоша темерут и немтурник, но не пък и такъв, какъвто го виждаме днеска. Весел е сега той, та му няма края. Е, сбор прави човекът, сборско време е то; еднъж в годината е и да бъде кахърен, срамота е артък!... Дошле му са и сборяни, вехти и нови достове из чужди села; пък му е подръпнал отзарана малко повечко, отколкото трябва, и туйто...

Няма зарар, не е ката ден то, а веднъж в годината. Пък се и не спира, нито пък му млъкват устата. Ходи бърже-бърже по двора, гласи воловете на гостите си, туря им пред муцуните плява и дор го видиш там, ето го озовал се в къщи при жена си; дава й наставления; пита я какво е сготвила и хоп подире при гостите си в голямата стая; и там почва да запитва, да се шегува и да приказва надълго и широко.

Додоха му къде обяд и нови сборяни; доде шурят му от Миланци с булката си и с двете си малки и хубавички женски рожби. Дойде му и Нешо Моралията, прочут кавалджия и дост на бай Миня още от старо време; че най-последно му дойде и Величко из Турчетата, вечният сборджия и гост на всекиго, във всяко село и през всяко време.

И тях бай Миню посрещна със засмяно лице и с шеги уведе в голямата стая при другите гости.

— Е-е-е, хайде добре дошле, добре дошле сега!... — извика той, щом току насядаха новите гости на местата си, и като подсуква кръвнишки мустака си, продължи: — Хайде, хайде, таз година берекет... Къщата се напълни... Дай, боже, сè тъй да се пълни; то не е зло. Когото обичат хората, обича го и господ. Не е ли тъй, свато? А ти какво си се усмихнал, Морала? Не ми ли е права думата санким?

— Тъй, тъй!... — обадиха се няколко гласове наведнъж.

— Тъй зер!... А ти, шуря, какво ще кажеш? Морала, дявол да те вземе! Помниш ли бозунглука? Ха-ха-ха... Щяха да те утрепят тогава, май с читащи... Хем с кавала в главата те бяхтаха... Нейсе, запуши я. Ами носиш ли го ти него, носиш ли го? Зло ли ти приказвам; за кавала е думата... Е, сега аз де да седна? Морала, до тебе ще седна... Стар дост си ми, кюлхане недно... — досвърши шеговито Миню и се смести между Моралията и белобрадия дядо Йове, срещу шуря си и Величка.

— Не ставам артък и царят да дойде, не ставам... Ей жена, булки, де ви ба? Елате тука де, дайте де!... Да опитат тези хора гозбата

ви... Ама по-напред не забравяйте ракийцата... Знайте, какъвто му е редът... Не е ли тъй, Величко? Ти какво ще кажеш, Гочо? Ти все мълчиш и чидбиш, като че не знаеш на хилядото половината колко е.

След малко сухата и болнава буля Минювица се яви с презръчник в ръце пред сборяните; каза им „добре дошле“ и почна да реди трапезата. Две моми — едната бай Минювата първа рожба, а другата — Гошевото средньо момиче — подаваха на буля Минювица пълните с чорба паници, а тя ги полагаше ред по ред по трапезата, гдето виждаше за нужно. Миню захъмка, заподканя гостите, замоли ги да хапнат, но така милаим ги замоли, щото и да не ти се яде, ще ядеш.

— Ха де, сторете кръст де!... Сторете кръст и вземете от трапезата де!... Ха, дядо Йове, канете се де... Ха и вий, булки, какво гледате, срамите ли се? За хляб срам няма... Земайте, ха, каквото дал господ... Ей, Гочо, и тебе ли да каня? Хм, гледаш ме ти, ама не се карацисвам по вашия сбор. Ще ти дойда гюрюмуля с бабата и кучетата варанджа — не можеш ме погаси с вино. Ха яж, яж — не ме гледай. Аз веки амен прекарах, а наготвила бабата!... Чорба и половина — пръстите да си оближеш... Ама ти бе, Морала, не чакаш да подканя. Лапаш, като че черен глад те е натиснал... Хем по много лапаш, като от вашата софра... Хей, не е у вас то... Ха-ха-ха — изсмя се пак бай Миню и цялата стая гръмна от смеха му.

След туй — мълчание. Устата работят, виното върви, гълтат гърлата, шетачките шетат, Моралията се подсмива някак дяволски и гледа весело на бай Миня.

— Морала, не ме гледай — ще се засрамя — почна пак бай Миню, — срамът е зла чест, ама знаеш, аз падам от срамежливите. Гочо, какво захвана да хълцукаш — да не си крадил яйца? Дайте му вино, мари; де ви, мари?... Пресипвайте де, дайте яхния, вино; какво се криете. Ха, пък вий яжете... Морала, Гочо, не ме слушайте вий мене. Аз хортувам, ама и ям. Ха, Величко; кани се, дядо Йове.

Ядоха и преядоха.

— Е, Морала — извика пак бай Миню. — Лаф лафтан, свършихме една работа — нахранихме се... А сега носиш ли го? Де го? Тук ли е той, „медният“, с който по бозлунгука те чукаха по главата? Ха сега да му чуем гласа. Ама знаеш да я докараш мехлем гиби... Пуси Морала — ойнак е на свирките. Де, вади го — потрети нетърпеливият Миню и взе да тършува Моралата, но той се изви

назада, пресегна и взе от прозореца нещо, което щом съзряха сборяните, извикаха радостно и втренчиха очи в него.

— Дядо Йове, как си — извика Миню.

— Ей, Гочо, държат ли краката още?... Величко, ще играем ли? Морала, ха стига го гласи... Не е гайда да му се поврежда пискунят... Марей, де та ба?... Я ела тука!...

На тоя вик изскочи пред бай Миня сухата му стопанка и си приготви ушите да изслуша заповедта му.

— Тоз кой е, познаваш ли го — каза той, като посочи с пръст Моралията. — Моралията е алелем: знаеш ли как свири той — и мъртвите разиграва!... Максус съм го гетердисал да ни повесели и да ни поразиграй... Ще играем, хем с тебе ще играем, че и земята да трепери под нас... Какво се смееш? Мислиш, престаряхме ли? Ей, знаеш ли ти, стар боклук като пламне, че не изгасва лесно?... Не е ли тъй, дядо Йове?... Е-а-а-а, ба, добре дошли!... Хайде, нови гости, сбор донски ще му изтърсим тази година — извика бай Миню и изскочи да посрещне новите си гости.

Подложиха и на тях възглавница и дадоха им ястие.

— Е, Кънчо, ще играем ли? — обърна се бай Миню към едного от новите гости.

Гостът изглежда опечалено всички сборяни, възви се към бай Миня и рече:

— Ба, ти остави играта настрана; тя е лесна работа, ами тази бела!...

— Как бела? Коя бела? Бива ли по сбор бела?

— Бива не, ами бива — продължително изговори Кънчо, — бела, че главата си да откъсне човек... Бирникът дошел!...

— Бирникът ли дошел? Вай, оцапахме я сега!...

— Кой? Бирникът ли дошел? — запитаха наведнъж няколко гласа.

— Бирникът дошел! — се разнесе по всичката трапеза.

След тази вест усмивките по лицата на сборяните моментално изчезнаха, а бачо Минювата физиономия прие уплашен и загрижен вид. Забрави той лъжицата и паницата, но той се опря там някъде в гърлото му и не искаше да мине. Посегна бай Миню да гребне малко чорба, за да го прокара, но наместо чорба той грабна с лъжицата си червен пипер из галера и хоп в устата си. Залютя му пиперът, езикът и

небцето; наляха му се устата и очите и изскочи навън, за да си умие устата. Излезе, а не му се влиза в собата повторно... Забрави, че днес е сборско време, че има сборяни, че трябва да се весели; че Моралията ще свири с „медния“ си кавал и пр. На ушите му зафучаха думите: „Дай пари: четиристотин дължиш на царщината за данък.“ Иска бай Миню да не се мисли за това. Отиде към сламеника и бута нещо си, дано забрави; но думите все звучат в ушите му и драцят като гладни нокти сърцето му. Прескача в градината. Съседът му Гошо, немтурникът, нещо пипа там зад плета.

— Ей, Гошо, здрав ли си ба? Ами я ела малко тука ба, бай Гошо... Истина ли е ба, истина ли е, че бирникът дошел?

— Бирникът ли?... Как дошел!... Не зная, комшу... Може да е дошел...

— Може, а? Хм... та нали той пари ша иска сега ба, комшу?

— Е, мюнкюн не е, че ще иска. Работа му е.

— Тъй а? Ша иска... Хм... — изръмжа пак бай Миню и прасна къде оградата на воловете си. През плета на оградата му се виждаше къщата на другия му съсед — Коля. Гледа бай Миню към къщата, но никой не вижда в нея. Таман бай Миню се готви да вика и главата на Коля се подава над дувара до сами него.

— Ей, комшу, тук ли си, тук ли си? — извика бай Миню.

— Тук съм зер. Ида да те питам едно нещо: истина ли е ба, че бирникът дошел?

— Та и аз затуй те диря, комшу. Кажи де, истина ли е, че бирникът дошел — запита бързо бай Миню и се загледа втренчено в Коля. И Колю го гледаше, но нищо не отговаряше. Гледаха се тъй няколко време и като разбра Миню, че и Колю навярно не знай, пречна през двора за към улицата.

— Ей, чоджум, я ела ба; я ела тука! — извика той на едно осемгодишно момченце, което бързаше нанякъде си и надуваше една червена свирка.

Момченцето тутакси млъкна и се приближи до бай Миню.

— Ти нали идеш от дюгените ба, чоджум? Ами приказват ли там хората, че бирникът дошел, дошел санким де? — запита той с втренчени очи в хлапето.

— За бирника ли? Такова нещо не съм чул — изломоти момчето и наду своята сборджийска свирка надолу из улицата...

Нещо иде насреща му. Засили се бай Миню още напред.

— Ей, истина ли е, че бирникът дошел... — щеше да изрече той, но като видя, че това, което идеше насреща му, не е човек, а една стара мършава крава, върна се бърже у дома си.

На къщния праг той посрещна всичките си гости — сборяни. Те дълго време го бяха чакали и като разбраха, че Миню няма намерение да се върне скоро, станаха и си тръгнаха.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.